

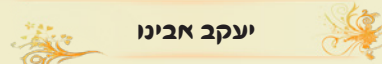
גליון מס' 162
פרשת ויצא
י"א כסלו תשפ"א

לע"נ מורנו ורבנו הרב חיים אבישלום כהן זצוק"ל

ברכת חיים

יעקב אבינו

בהקב"ה ולכן היה שרוי בשמחה, וזכה לנבואה. עוד רואים אנו כשקם יעקב משנתו לאחר הבשורה הנפלאה שהבטיחו הקב"ה היה לו לשמוח מאד על זה. במקום זה דאג והצטער על שישן במקום הקדוש הזה שאילו ידע את קדושתו לא ישן בו.

וכן הלאה כשהגיע יעקב לחרן, מקום חדש בו איש מכיר אותו, והוא היה בעירום ובחוסר כל, והיה לו לשמוח אם אחד מאנשי המקום ידבר אתו או יסתכל עליו, והנה יעקב תיכף כשבא הוכיחם "הן עוד היום גדול". לפי רש"י, הוכיח אותם שגולנים הם לפי שעדיין לא השלימו שכירותם ולפי דברי ה"אור החיים", תבע מהם צער בעלי חיים, ומי שהוא עני מרוד ודואג על עצמו אין בכוחו להוכיח אנשים זרים במקום חדש, אלא רואים אנחנו שבטח יעקב אבינו בהקב"ה, ולא דאג כלל לעצמו ושמח היה אפילו במצב כזה, ולכן יכל לגלול את האבן לבדו בלי שיייעהו בידו כי מי שהוא עצוב ודואג אין בו כח וגבורה, לא כן מי ששמח ובוטח בהקדוש ברוך הוא. כמו שמבאר הרמב"ן שמכיון שבטח

בקב"ה למרות כל הצרות שעברו עליו, ולא התאונן על מצבו הרי "קווי ד' יחליפו כח". ומכאן עלינו ללמוד שאף ברגעי משדר חלילה נבטח בקב"ה שיעזרנו ולא נטרעם עליו, ויקוים בנו הפסוק "וקווי ד' יחליפו כח". (ספר דרכי מוסר)

בפרשה זו מסופר על מעשי יעקב אבינו – בחיר האבות שדמותו חקוקה בכסא הכבוד, ואמרו חז"ל "חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי". ומכיון שאת כוונתם הקדושה וטהרת לבם של האבות אין לנו, לכן צריכים אנו להשתדל לפחות במעשינו החיצוניים להדמות לאבות.

חז"ל מתארים את מצבו של יעקב אבינו בשעה שברח מבית אביו בעת שעשו אחיו רצה להורגו, וחיייו היו בסכנה בכל אופן נכנס לשיבת שם ועבר ולמד י"ד שנה בהתמדה ובשקידה עד שלא שכב לנוח כלל, כפי שדרשו חז"ל על הפסוק "וישכב במקום ההוא". על הנצי"ב מוולאז'ין סיפרו שגם כן לא היה ישן במיטתו אלא ישב ולמד עד שנפל ונרדם, וכשרצו בני ביתו להניח כר מתחת לראשו תיכף התעורר והמשיך בלימודו, כדרכו של יעקב אבינו. ולאחר מכן כשהלך יעקב ללבן כתוב שבא אליפז ונטל ממנו כל מה שהיה לו, וחז"ל אמרו שאפילו את בגדיו לקח ממנו, אלא שנכנס יעקב לנהר עד צווארו ובא חיייל ונכנס לנהר להקה, ועשה הקב"ה נס וטבע החייל בנהר ולקח יעקב את בגדיו. במצב כזה בעירום ובחוסר כל כשהוא נרדף על חיייו נתגלה לו הקב"ה בחלום נבואי, והבטיחו שתנתן לו הארץ. והרי אין נבואה שורה מתוך עצבות אלא מתוך שמחה, הרי רואים שיעקב אבינו על אף כל הצרות שעברו עליו ומצבו הקשה אז, לא נפלה רוחו ובטח

זמני הדלקת נרות:

פרשת ויצא

כניסת השבת

16:17

צאת השבת

17:16

ר"ת 17:49

רחוב גלבוע 11 גבעתיים

טלפוס: 03-5448622 | מייל: b5448622@gmail.com

1

להערות/להארות ולכל שאלה-

הרב שלמה בצרי: 055-6771015

סיפור לשבת קודש – קמצן קדוש

אבקש להביא בפניכם סיפור נפלא (הובא בגליון 'המאיר') אשר בו רואים כיצד בזכות מעשה חסד 'שבו בני לגבולם'.

לפני כשלושים שנה לערך נתבקש הרב דוד שוחט שליט"א להרצות בפני קבוצה של יהודים וגויים בניו-יורק. הוא הסתפח בדעתו איזה נושא יוכל להתאים ליהודים ולגויים? ולבסוף החליט לדבר על נושא הצדקה שהוא ערך אוניברסלי לכל בני האדם.

הוא פתח את הרצאתו בסיפור הידוע על 'יוסל'ה קמצן קדוש' ואמר: בעיר קראקוב חי יהודי עשיר מאוד שהיה ידוע כקמצן גדול שלא היה מוכן לתרום לשום אדם ולשום ארגון כל שהוא. יתרה מזו, כאשר היה מגיע אליו אדם ומבקש צדקה הוא היה שואל אותו לשמו ולכתובתו ולבסוף היה מגרשו בבזיון ואומר 'כלום אינך יודע שאני קמצן? ואיש לא מקבל ממני תרומה?'

לאחר פטירתו החליטו לקבורו במרום צדדי בבית העלמין בחלקה שהייתה ידועה כמקום לנפטרים שהיו מוקעים חברתית בשל מעשיהם הרעים.

בשבועות שלאחר ההלוויה החלו לפקוד את ביתו של רבי יום טוב ליפמן – בעל ה'תוספות יום טוב' זיע"א עניים רבים כשבפי כולם בקשות לעזרה בסיפוק צורכיה. להוצאות שבת קודש.

'כיצד הסתדרתם עד היום?' שאלם הרב ובפי כולם היתה תשובה זהה 'האמת היא שבכל ליל ששי היינו מוצאים מתחת לדלת הכניסה מעטפה ובה סכום נכבד שהספיק לנו לצרכי השבת וצרכי השבוע שאחריו... ואולם התמיכה הזו פסקה מלהגיע בפתאומיות ולכן אין לנו ברירה אלא לפנות לרב'.

כעת הוברר לרב שהנדיב המסתורי אינו אחר אלא אותו יוסל"ה הקמצן הידוע אשר כעת נתגלה כאיש חסד שכל חייו פעל ונדב צדקות רבות כמתן בסתר.

הרב קיים עצרת זיכרון מרכזית בבית הכנסת הגדול ושם בנוכחות כל בני הקהילה ספד את יוסל"ה תוך שהוא מפרט את מעשיו הכבירים. לבסוף פתחו את ארון הקודש ובקשו מיוסל"ה מחילה על שחשדו בו לשווא ועל הביזיון שנגרם לו בחייו ובמותו.

יחד עם זאת הורה הרב לאנשי ה'חברא קדישא' כי עם פטירתו הוא מבקש שיקברוהו סמוך לקברו של יוסל"ה וכך אכן נעשה.

עם סיום ההרצאה המרתקת ניגש אליו אחד המשתתפים שהיה כומר נוצרי וביקש ממנו לחזור על הסיפור... הרב אמר לו שכעת הוא מאוד ממהר ואם הוא רוצה הוא מוזמן להגיע אליו לבית המלון למחרת.

הכומר אכן הופיע בשעה היעודה והרב חזר בפניו על הסיפור... בזמן הסיפור התרוצץ הכומר הלך ושוב כאשר הוא מהרהר בחוסר מנוחה. עם סיום הסיפור ניגש הכומר לרב ואמר לו, 'כבוד הרב, אני רוצה לומר לך שכפי הנראה אותו יוסל"ה קמצן קדוש בסיפור שסיפרת הוא אחד מאבות אבותי...'

הרב שוחט הופתע מן האמירה, שתק לרגע וענה 'לא יתכן... הלא אתה גוי ויוסל"ה היה יהודי...'

'רבי, כעת יש לי סיפור לספר לך' פתח הכומר ואמר, 'נולדתי במדינת טנסי בארצות הברית, אבי היה רב סרן בצבא ארצות

הברית בזמן מלחמת העולם השנייה, באירופה פגש אבי נערה יהודייה, הוא הביא אותה אתו הביתה כ'כלת המלחמה' שלו ואיש לא ידע מנין היא הגיעה. זמן קצר לאחר חתונתם נולד להם ילד אותו הם גידלו בדבקות על פי המסורת הנוצרית קתולית, הילד גדל ולמד בסמינר נוצרי ופנה להמשיך בלימודי כמורה.

אמו של הכומר מתה בדמי ימיה כשבנה עדין צעיר לימים. על ערש מותה היא חשפה בפני בנה הנבון את סוד זהותה. לאחר שקראה קריאת שמע ויודוי, היא פנתה לבנה ואמרה 'בני היקר, אני רוצה שתדע שאתה יהודי'.

היא יידעה אותו בדבר מורשתו וסיפרה לו כי אחד מאבותיו קבור בקראקוב ליד חכם יהודי גדול בשם ה'תוספות יום טוב', ואז היא סיפרה לו את כל הסיפור על יוסל"ה... ממש מילה במילה כמו הסיפור שסיפר הרב.

לאחר פטירת אמו הדחיק הכומר את כל הסיפור מליבו כי חשב שאמו בדתה אותו לפני מותה. הוא חזר לשגרת חייו והעניין נשכח מליבו.

'כבוד הרב' סיים הכומר, 'הילד הזה הוא אני... כעת אני יודע שהסיפור און שמעתי מאמי הוא סיפור אמיתי, כי זה ממש אותו הסיפור שאתה סיפרת, אבל איני יודע מה זה אומר לגביי ומה אני אמור לעשות כעת?'

'כבוד הרב' הוסיף הכומר ואמר 'הרי אני כומר בעל שם, יש לי קהילה גדולה של מאמינים מסורים, אני ממש אובד עצות'.

הרב שוחט שמע את הדברים והציע לעזור לו בכל דרך אפשרית, הוא עודד אותו לחקור את מורשתו ואף קישר אותו עם ארגון שעסק בכך.

הם נפרדו בידידות ובברכות לבביות, הרב לא ראה ולא שמע אודות הכומר במשך שנים רבות.

לפני מספר שנים ביקר הרב דוד שוחט בכותל המערבי והתפלל, עם סיום תפילתו ניגש אליו אדם דתי מזוקן ואמר 'שלום עליכם הרב שוחט'...

'עליכם השלום' ענה הרב, 'מי כבודו?'

'הרב לא זוכר אותי? אני הכומר לשעבר אותו פגשת בניו יורק... חלפו כמעט שלושים שנה, ברוך השם זכיתי לעזוב את הנצרות וחזרתי לחיק היהדות... כי הרי יהודי לעולם לא מתנתק מבני עמו. הרב שוחט הנפעם חיבק את הכומר לשעבר ובירכו מקרב לב. זה עדיין לא סוף הסיפור...'

לאחרונה גילה הרב שוחט כי הוא צאצא ישיר של בעל ה'תוספות יום טוב' זיע"א.

וכך בצומת דרכים מופלאה זו פגש צאצא של ה'תוספות יום טוב' את צאצאו של 'יוסל'ה קמצן קדוש' – הנדיב הנסתר של קראקוב ושינה את גורלו בהשגחה פרטית מופלאה.

אחים יקרים! אין ספק כי הצלתו של הכומר, שלא ידע כלל על יהדותו נודמנה לו בהשגחה פרטית מופלאה בזכות אותם מעשי חסד של מתן בספר של יוסל"ה שהיה מאבות אבותיו.

וכמו אצל רחל אמנו גם כאן הקב"ה קיים בן הזה את ההבטחה. 'שבו בני לגבולם'...

"ותאמר רחל נפתולי אלוקים נפתלתי עם אחותי גם יכולתי ותקרא שמו נפתלי" (בראשית ל, ה) רחל קראה את שמו של הבן שנולד מבלהה שפחתה נפתלי, המלבי"ם בפירושו מכניס אותנו דרך פסוק זה אל שער גדול ונכבד משערי האמונה. וכך הוא מפרש: "נפתולי אלוקים" מלשון "צמיד פתיל", שהוא: כיסוי וחותם. רצתה לומר: הענינים שביני ובין אחותי, כלומר אמרה רחל מדוע ילדה לאה אחותי ואנוכי לא, יש בזה נפתולי אלוקים, דהיינו: סודות אלוקים ודברים נעלמים ומכוסים מעין בשה אשר בס (בסודות הללו) נפתל ונתכסה עניני גם יכולתי – סבלתי אותם בשמחה "כי צדיק ה' וישר משפטיו".

כשקשה, כשסובלים, כשהענינים כלות מייחל לאלוקים, הרי שמלבד הצער על מה שאין, עוד מנקרת ומציקה השאלה: למה? מדוע רק אני? למה אצל הזולת הכל הולך בקלות. וכי אני כל כך לא בסדר? מצוקת הנפש הזו קשה כשאלו. למה אצל אחרים השידוכים זורמים כמים, למה אלו ואלו זכו להתברך בילדים מיד, ללא עגמת נפש, ולמה אצלם הבריאות והפרנסה על מי מנוחות. אין זו חלילה צרות עין על מה שלאחרים יש, אלא צער נוראי על מה שלנו עדיין אין, כי כמה קשה הולך אצלנו עד שרואים נחת. לראות את השמחה שמסביב ולהתגרות במחשבה: יבורכו הם במה שטוב להם, ריבונו של עולם, כמה טוב היה גם לנו אילו... אלו הן מחשבות אימות, שרק הדמעות שנקוות בזווית העין מסוגלות לקטוע אותן.

וכאן יש לנו תמונה, כיצד התמודדה רחל, עם הסבל הנוראי הזה. רחל אמנו, זו שכל הבית הגדול של יעקב נבנה אך ורק בגינה, אך ורק למענה. זו שנסיבות שנבעו מרמאות ועוול כלפיה מצד אביה גרמו שתיכנסנה צרות נוספות אל בית עולמה ותהפוכנה לשותפות בו. והיא הצדקנית והענוותנית לא רק שלא מונעת זאת אלא מעמידה את עצמה במו ידיה להיות השושיבנה, מקריבה את כל עולמה למען אחותה כדי שחלילה לא תיכלם. ואחרי כל זאת זוכות כולן להיפקד חוץ ממנה! כולן נעשות עיקרו של הבית והיא נשארת טפילה, באין מי שיאסוף חרפתה!... העתיד הנשגב של העמדת כרם בית ישראל מתחלק בין כל צרותיה חוץ ממנה!. לה אין אפילו נתח זעיר, אפילו לא בן אחד! האם מסוגל בכלל יצור אנוש בשר ודם לראות דבר זה ולהישאר שפוי בדעתו? איזה צער! אילו ייסורי נפש!

ורחל מבכה על בניה. הבה לי בנים, ואם אין מתה אנכי. אבל אין לה קושיות. נפתולי אלוקים! הענינים שביני ובין אחותי, מדוע ילדה היא ולא אני. יש בזה סודות אלוקים ודברים הנשגבים מדינתנו! לא שואלים שאלות. מבינים שכל אדם, מעבר למה שמוטל עליו באופן אישי לעשות בעולם, הוא גם משמש כגרון ביד החוצב, הקדוש ברוך הוא מבצע באמצעותו את רצונו ותכניתו בעולמו. הוא יתברך נותן לכל אחד את הצרכים לא כמטרה אלא כאמצעים למימוש היעוד למענו הוא חי. והמטרות גלויות וידועות רק לו. מי יודע, אולי אני חי כדי שיהיה בעולם אדם שסובל ואינו בא בטרוניה. שיהיה אדם נאמן ואיתן באמונתו. שיהיה קידוש השם נוראי כל כך. מי יודע, אולי? ואולי עוד כל מיני דברים נעלמים, שרק מי שהכל גלוי וידוע לפניו צופה ומביט עד סוף כל הדורות, רק הוא יכול לדעתם ויודעם. לימים, כשנולד נפתלי על ברכיה, תסכל רחל את תקופת הסבל שהחלה לבוא אל קיצה ותאמר: גם יכולתי, עמדתי בנסיון! סבלתי אותם בשמחה. כי צדיק ה' וישר משפטיו!

הרמח"ל כבר מסביר, שיש יסורים שמטרתם לעורר את האדם לתשובה ולכפר על עוונותיו, אך יש גם יסורים שעל ידם הקדוש ברוך

הוא משתמש כביכול באדם למען תיקון העולם, בחשבונות שמימיים שאיננו מסוגלים להשיג אותם. הרמח"ל מתאר את חיבוטי הנפש, כאשר הסובל איננו יודע לשם מה מכוון הסבל, האם בכדי שיתקן וישפר מעשיו, או משום שכך עלתה במחשבה לפניו יתברך מטעמים גנוחים מעיני כל חי, ועצם חוסר הידיעה הלזה מעיק ומעצים את הסבל. כותב הדעת תבונות (אותיות קס"ח-ק"ע): יש אדם שיגיע לו מצד שורש ענינו להיות מושפע בריבוי ההשפעה, שהוא אחת מן הדרכים שבהן נשלמת הבריאה כמו שביארנו, ויש אדם שיגיע לו מצד שורש ענינו להיות מושפע במיעוט ההשפעה, שהיא הדרך השניה הנצרכת להשלמת הבריאה. ואין כאן מצד מעשי בני האדם ההם, אלא מצד מה שמגיע להם לפי מה שחילק האדון ברוך הוא תיקון הבריאה בין הנבראים, כי זה תיקון לה וזה תיקון לה, כל אחד לפי דרכו. ואי אפשר לשום אדם לעמוד על בוריים של הדברים שהקדוש ברוך הוא עושה עמו, כי הוא יתברך מתנהג פעם בדרך השכר ועונש, ופעם בדרך המזל. וכל דבר שיתחדש על האדם, הנה שם מי שישפוט אם מן השכר ועונש הוא, וכפי מעשיו, או מן הגזר עליו, ויש בכך דבר ודבר פנים לכאן ולכאן, עד שהלב סוער מאוד ברוב מחשבותיו ושרעפיו בקרבו.

אבל, מסיים הרמח"ל: מי שהוא נאמן לה', צריך שיתקע אמונתו ביחד חזרה בל תמוט, לדעת שכל מעשה ה', יהיה באיזה דרך שיהיה, ישר ונאמן הוא ודאי, ואין עוולה ח"ו, ולא כרשעים שהיו אומרים, לא יתכן דרך ה', אלא על משמרתו יעמוד לעבוד את בוראו בעבודה תמה, בהסתכלות שווה בכל מידה ומידה שהוא מודד לו ואז ייקרא תמים ממש!

נפתולי אלוקים נפתלי גם יכולתי.

ב"ת יוסף

זמני התפילות לשבת פרשת ויצא
כניסת השבת: 16:17 | יציאת השבת: 17:16

תפילות ליל שבת י"א כסליו (27/11)

16:20 מנחה לערב שבת
ערבת ליל שבת 17:00 משוער

שיעורי תורה ליל שבת י"א כסליו (27/11)

21:30 – 20:30 שיעור מאת הרב דרייפוס שליט"א בהלכה ובאגדה
23:00 – 21:30 שיעור בגמרא מפי הרב אפרים פישהוף שליט"א

תפילות ביום שבת י"ב כסליו (28/11)

6:30 תפלת שחרית (מנין ראשון)
7:30 תפלת שחרית (מנין שני - שני מנינים)
13:00 תפלת מנחה (מנין ראשון)
16:00 תפלת מנחה (מנין שני)
17:20 תפלת ערבית למוצאי שבת והבדלה

שיעורי תורה בשבת י"ב כסליו (28/11)

12:00 שיעור בספר "טללי חיים" - מאת הרב דוד ובהב שליט"א
12:30 שיעור בהלכות הרב "בן איש חי"
12:30 תהילים ומשניות לילדים בני 8 / בנות הרב אליהו קצב שליט"א
13:30 שיעור הלכות "שבת" מאת הרב עופר בן דוד שליט"א
14:00 שיעור גמרא "ברכות" מאת הרב עופר בן דוד שליט"א
15:00 שיעור תורה מפי הרב נפתלי עובדיה שליט"א
17:00 שיעור בזמן סעודה שלישית מאת הרב שלמה בצרי שליט"א
18:00 **חדש! אבות ובנים – ופעילות לבנות**

נא לשמור על הכללים בברכת בריאות שלימה לכולם
שבת שלום ומבורך

בית הכנסת המרכזי "בית יוסף" | רח' גלבוע 11 גבעתיים | טלפון: 054-4843340 | מייל: b544862@gmail.com

**הציבור היקר
בתפילות
ערב ראש חודש
בציונו של
מורינו ורבינו
הרב חיים כהן זצ"ל
בסנהדריה**

**תלמידי מורינו מתברכים
אצל המקובל הרב דוד שלום בצרי שליט"א**

**אבות ובנים / ובנות בלימוד חוויתי משותף
בכל מוצאי שבת קודש לאחר ההבדלה**

להנצחות ולהקדשות
במייל: b5448622@gmail.com | sms: 054-4843340-z

לרפואה שלימה:
אידיט דובה
בת אלקה רות הי"ו

לעילוי נשמת רבינו:
הרב חיים אבישלום
בן בלנקא צוק"ל
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת:
האישה הצנועה מרת
פנינה בת בלנקא ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת:
הרבנית
צפורה בת טובה ע"ה
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת:
ויולט טוינה בת תפחה ודוד ז"ל
נפטרה י"ח אלול תש"פ
שלמה טוינה בן דבורה ודוד ז"ל
נפט' ט"ו אלול תש"פ
ת.נ.צ.ב.ה

התורם ציון כהן הי"ו
לעילוי נשמת:
אברהם בן מרים ז"ל
נפט' כ"ה חשוון
ת.נ.צ.ב.ה